

Примљено : 9. 10. 2025.			
ОРГ. ЈЕД.	Број	Прилог	Предмет

ПРЕДЛОГ

На основу члана 57. ст. 8. и 10. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 – др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21, 67/21 – др. закон, 76/23 и 19/25), и члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

ОДЛУКУ**о оснивању Факултета српских студија Универзитета у Нишу**

1. Оснива се високошколска установа под називом: Факултет српских студија Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет), тако што се врши статусна промена издавања Департмана за историју, Департмана за србистику и Департмана за руски језик и књижевност из састава Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

2. Седиште Факултета је у Нишу, улица Ћирила и Методија број 2.

3. Факултет је високошколска јединица са својством правног лица у саставу Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Универзитет), која у обављању делатности обједињује образовни, научноистраживачки, уметничкоистраживачки и стручни рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања.

Факултет је установа која обавља делатност високог образовања кроз остваривање академских и струковних студијских програма на свим степенима студије из више научних и стручних области у оквиру образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука.

Делатност Факултета, унутрашња организација, високошколске јединице изван седишта и друга питања од значаја за обављање делатности Факултета ближе се уређују статутом.

4. Факултет има својство правног лица са свим правима и обавезама у правном промету и према трећим лицима, а у правном промету наступа под називом универзитета у чијем је саставу и под својим називом, у складу са статутом Универзитета.

5. Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и студентски парламент.

Утврђивање органа, поступак избора и разрешења, број чланова колективних органа, надлежност и друга питања у вези са органима Факултета, уређују се статутом Факултета, у складу са законом и статутом Универзитета.

6. Средства за оснивање, почетак рада и обављање делатности Факултета обезбеђују се из буџета Републике Србије и других извора финансирања, у складу са законом.

До почетка обављања делатности Факултет је ослобођен плаћања накнада утврђених Одлуком Управног одбора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању о висини накнада за акредитацију и проверу квалитета високошколских установа и студијских програма.

7. Орган управљања Факултета је Савет.

До избора и конституисања Савета Факултета у складу са Законом, статутом и општим актима Факултета, његове послове обављаће Привремени савет у саставу:

- 1) Доц. др Милан Лазаревић, председник;
- 2) мр Горан Момчиловић, генерал у пензији, члан;
- 3) Сава Стамболић, дипл. правник, члан;
- 4) проф. др Душан Соколовић, члан;
- 5) проф. др Александра Зарубица, члан.;

8. Привремени савет Факултета:

- 1) донеће статут Факултета у року од 30 дана од дана ступања ове одлуке на снагу;
- 2) донеће годишњи програм рада Факултета;
- 3) донеће опште акте неопходне за обављање делатности и функционисање Факултета, у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке;
- 4) обављаће и друге послове из надлежности Савета утврђене Законом, статутом и другим општим актима.

9. Орган пословођења Факултета је декан.

До избора декана Факултета у складу са Законом, статутом и општим актима Факултета, његове послове обавља вршилац дужности декана.

За вршиоца дужности декана Факултета именује се проф. др Славиша Недељковић.

10. Вршилац дужности декана подноси захтев за издавање дозволе за рад у року од 60 дана од дана доношења статута Факултета.

11. Савет и стручни органи Факултета конституисаће се у складу са Законом, статутом и општим актима Факултета, у року од шест месеци од доношења статута Факултета.

Савет Факултета изабраће декана Факултета у складу са Законом, статутом и општим актима Факултета, у року од 90 дана од дана свог конституисања.

Студентски парламент Факултета конституисаће се по одржаним изборима за чланове студентског парламента, у складу Законом о студентском организовању.

12. Студенти Филозофског факултета Универзитета у Нишу уписани на студијске програме основних академских студија Руски језик и књижевност, Србистика и Историје, мастер академских студија Руски језик и књижевност, Србистика са два модула и Историја, и докторских академских студија Србистике и Историје, закључно са школском 2025/2026. годином настављају студије на уписаним студијским програмима према започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, у складу са законом.

13. До добијања дозволе за рад и уписа Факултета у судски регистар Филозофски факултет Универзитета у Нишу наставља извођење акредитованих студијских програма из тачке 12. ове одлуке у складу са важећом дозволом за рад.

14. Даном уписа у судски регистар, Факултет преузима запослене, имовину, евиденције о запосленима, права и обавезе департмана из тачке 1. ове одлуке, као и

матичне књиге студената и све друге евиденције које се воде о студентима уписаним на студијске програме из тачке 12. ове одлуке, односно наставља извођење акредитованих студијских програма из тачке 12. ове одлуке у складу са дозволом за рад Факултета.

15. Универзитет у Нишу и Филозофски факултет Универзитета у Нишу ускладиће статуте и друге опште акте, организацију и рад са овом одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

16. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број _____/2025

У Београду, ____ . октобра 2025. године

Влада

Председник,

Образложење

1. ПРАВНИ ОСНОВ

Одредбом члана 43. став 1. Закона о Влади, прописано је да Влада одлуком оснива јавна предузећа, установе и друге организације, предузима мере и уређује питања од општег значаја и одлучује о другим стварима за које је законом или уредбом одређено да их Влада уређује одлуком.

Чланом 57. ст. 8. и 10. Закона о високом образовању, прописано је да одлуку о оснивању високошколске јединице са својством правног лица у саставу универзитета чији је оснивач Република, доноси Влада, по прибављеном мишљењу органа управљања универзитета и Националног савета, као и да одлуку о статусној промени, промени назива и седишта високошколске јединице са својством правног лица у саставу универзитета чији је оснивач Република доноси Влада, по прибављеном мишљењу органа управљања универзитета и Националног савета.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Полазећи од визије да Град Ниш постане водећи национални центар за хуманистичке и идентитетске науке, како у Србији тако и ширем региону, у временима у којима је неопходно институционално оснаживати значај националне културе, језика, историје, безбедности и колективног памћења, Града Ниш покренуо је иницијативу за оснивање Факултета српских студија Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет), и доставио Студију изводљивости.

На основу изнетог у Студији изводљивости, а имајући у виду значај развоја хуманистичких и идентитетских наука као темеља за очување и унапређење националне свести, културног и духовног наслеђа Србије, оснивање новог факултета који ће окупити стручњаке у областима српског језика и књижевности, историје, славистике, културологије, безбедности и археологије, кроз статусну промену издвајања Департмана за историју, Департмана за србистику и Департмана за руски језик и књижевност из састава Филозофског факултета Универзитета у Нишу, представља одговор на дубоку, комплексну и све израженију потребу српског друштва да се питањима националног образовања, културе, науке и идентитета приступи на институционално организован, системски одржив и стратешки усмерен начин. Посебно се та потреба показује као неодољива у контексту југоистока Србије – простора који има изузетан геополитички значај, али и који се деценијама уназад суочава са озбиљним демографским, културним, безбедносним и идентитетским изазовима. Овај регион, у коме се преплићу различити историјски утицаји и где је присутна мултиетничност, представља једно од кључних подручја у којем се обликује будућност Србије у смислу очувања њеног националног и културног ткива.

Иницијатива за оснивање Факултета српских студија превазилази оквире класичног академског пројекта. Реч је о подухвату од ширег државног и националног значаја, чији

је циљ стварање центра знања, образовања, истраживања и очувања српског језичког, културног, историјског и духовног наслеђа. Такав факултет не би био само високошколска установа у формалном смислу, већ и идентитетска институција која би постала ослонац за дугорочну националну стратегију у области хуманистике и друштвених наука. Он би ујединио истраживачке и образовне капацитете у оквиру дисциплина које су кључне за разумевање и очување српског културног бића у XXI веку, у време када се културна глобализација, дигитални утицаји и демографска кретања показују као изазови за очување аутентичног националног идентитета.

Избор Ниша као седишта Факултета српских студија није случајан, већ потпуно оправдан и функционално утемељен. Ниш као историјска, културна и административна престоница југоисточне Србије, са снажним универзитетским центрима, већ постојећом научном инфраструктуром и традицијом у области друштвених и хуманистичких наука, представља идеално место за овакву институцију. Овде се, више него у другим деловима земље, огледају потреба и значај за постојање установе која ће на стручан, континуиран и државно подржан начин проучавати и афирмисати српску историју, културу, језик, традицију, али и истовремено одговарати на савремене изазове и потребе друштва.

Факултет српских студија у Нишу, треба да буде осмишљен као институција која ће се бавити образовањем стручњака у областима као што су историја, српски језик и књижевност, славистика, безбедност, археологија, културологија, али и као центар у којем ће се промишљати и градити српска културна политика, чувати духовно наслеђе и развијати критичка, научно утемељена свест о значају националног идентитета у савременом добу. Његова мисија биће да ствара генерације младих људи који ће бити способни да разумеју своју прошлост, активно учествују у културном животу свог народа и критички, али одговорно, одговарају на изазове садашњости.

Издвајањем Департмана за историју, Департмана за србистику и Департмана за руски језик и књижевност са Филозофског факултета Универзитета у Нишу и њиховим интегрисањем у нову институцију – Факултет српских студија – добиће се нуклеус који поседује не само академску зрелост и кадровску снагу, већ и институционални капацитет за стварање новог модела високог образовања у Србији. То ће бити факултет који свој идентитет и мисију темељи на националним вредностима, научном истраживању сопствене историје, културе и језика и на васпитавању генерација младих људи у духу поштовања националног наслеђа, али и у складу са савременим стандардима образовања и критичког мишљења.

Оснивање Факултета српских студија у Нишу, од пресудног је значаја за будућност Србије, како у образовном и научном, тако и у културном, безбедносном и геополитичком смислу, а посебно због додатног оснаживања високошколских установа које образују будући наставнички кадар за потребе образовног система Републике Србије, у дефицитарним областима.

3. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА

Одлуком о оснивању Факултета уређују се: назив и седиште (тач. 1. и 2.); делатност и организација рада (тач. 3-5.); обезбеђивање средстава за оснивање и почетак рада (тачка 6.), органи Факултета и рокови за њихово конституисање, привремени органи и

њихови задаци и рокови за поступање, односно за доношење статута и других општих аката потребних за упис у судски регистар, те именовање привременог савета и в.д. декана (тач. 7-11.); извођење акредитованих студијских програма, као и преузимања запослених, имовине и евиденција (тач. 12-14.); обавезе Универзитета у Нишу и Филозофског факултета Универзитета у Нишу (тачка 15.); и ступање на снагу ове одлуке (тачка 16.).

4. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ОВОГ ЗАКЉУЧКА:

Средства за реализацију Одлуке у 2025. години обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС“, број 94/2024) на Разделу 26 Министарство просвете, Глава 26.4 – Више и универзитетско образовање, Функционална класификација 940 – Високо образовање, Програм 2005 – Високо образовање, Програмска активност 0007 – Подршка раду Универзитета у Нишу – Економска класификација 411 – Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) у износу од 33.000.000 динара, 412 – Социјални доприноси на терет послодавца у износу од 5.000.000 динара, 415 – Накнаде трошкова за запослене у износу од 100.000 динара, 421 – Стални трошкови у износу од 1.000.000 динара, 423 – Услуге по уговору у износу од 200.000 динара, 424 – Специјализоване услуге у износу од 500.000 динара, 426 – Материјал у износу од 400.000 динара, а на основу Студије изводљивости за основање Факултета српских студија Универзитета у Нишу.

Средства за реализацију ове одлуке у наредним годинама биће предвиђена у складу са билансним могућностима на разделу Министарства просвете, а у складу са Законом о буџету Републике Србије за сваку појединачну годину, почевши од 2026. године.

5. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ ОДЛУКЕ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РС“

Имајући у виду да се оснивање Факултета српских студија Универзитета у Нишу врши кроз статусну промену издвајања Департмана за историју, Департмана за српистику и Департмана за руски језик и књижевност из састава Филозофског факултета Универзитета у Нишу, у циљу што ефикаснијег спровођења ове статусне промене и спречавања негативних правних последица на права запослених и студената, потребно је да одлука ступи на снагу у краћем року од осам дана од објављивања у „Службеном гласнику РС“.